

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Grønlands hjemmestyre har vedtaget, at der med virkning fra 1. januar 1993 skal ske en omdannelse af Kalaallit Niuerfiat/Grønlands Handel til tre aktieselskaber, der skal varetage de funktioner, som Kalaallit Niuerfiat hidtil har varetaget.

De tre selskaber er:

Kalaallit Niuerfiat Service A/S, som skal varetage detail- og engroshandel i bygder og yderdistrikter, skibstransport af gods til disse områder samt landsdækkende skibspassagertrafik, oliesalg og postvirksomhed.

Kalaallit Niuerfiat Detail A/S, som skal varetage detail- og engroshandel i de større grønlandske byer.

Et rederiaktieselskab, som skal varetage skibstransport af gods til og fra Grønland (Atlantsejladsen) samt mellem regioner i Grønland.

For at sikre koordineringen af driften mellem Kalaallit Niuerfiat Service A/S og Kalaallit Niuerfiat Detail A/S vil de to selskaber i en overgangsperiode være ejet af et fjerde aktieselskab - Kalaallit Niuerfiat Holding A/S -, hvori hjemmestyret er eneaktionær. Holdingselskabet forudsættes efter en begrænset periode nedlagt, og aktierne i Kalaallit Niuerfiat Service A/S og Kalaallit Niuerfiat Detail A/S overdraget til hjemmestyret.

Rederiaktieselskabet skal ejes af hjemmestyret og rederiet J. Lauritzen A/S med henholdsvis 1/3 og 2/3 af aktiekapitalen.

Nærværende lovforslag omfatter alene Kalaallit Niuerfiat Service A/S.

Kalaallit Niuerfiat Service A/S er - i en overgangsperiode via Kalaallit Niuerfiat Holding A/S - 100 pct. ejet af hjemmestyret. Hjemmestyret vil således være identisk med selskabets generalforsamling og får som sådan en direkte adgang til at gribe ind i selskabets adfærd. Endvidere vil selskabets vedtægter skulle godkendes af hjemmestyret, der dermed får mulighed for at sikre, at det offentliges hensyn tilgodeses i vedtægerne.

Herudover vil hjemmestyret have indflydelse på selskabet gennem bestyrelsesrepræsentanter og for-

mulering af resultatkrav. For så vidt angår resultatudviklingen forudsættes det, at bestyrelsen orienterer hjemmestyret om betydende udviklinger eller ændringer, som væsentligt vil kunne påvirke selskabets økonomiske mellemværende med hjemmestyret.

Kalaallit Niuerfiat Service A/S skal i princippet drives forretningsmæssigt. Da selskabet drives med henblik på løsningen af samfundsmæssige opgaver, vil der imidlertid blive indgået en driftsaftale mellem hjemmestyret og selskabet om tilskud til varetagelsen af de enkelte opgaver og som samtidig specificerer de enkelte ydelsers kvalitet, produktivitetskrav m.v. Det må under hensyntagen til selskabets vitale samfundsmæssige betydning anses for udelukket, at selskabet kan blive bragt i en situation, hvor selskabet som følge af manglende offentlige betalinger bliver nødlidende og dermed afskåret fra at løse de pålagte samfundsmæssige opgaver.

En del af skibene i Kalaallit Niuerfiat Service A/S er eller forventes at blive indregistreret under grønlandsk flag, hvorved de tjenestemænd, der gør tjeneste på skibene, vil blive omfattet af den grønlandske skattelovgivning. Landsstyret har imidlertid fået bemyndigelse til at yde skattenedsættelse til de danske statstjenestemænd, der før udflagningen har været underkastet dansk beskatning, i det omfang de pågældende tjenestemænd kan påvise forringelser i den disponible indkomst som følge af overgangen til grønlandsk beskatning.

Andre af skibene i Kalaallit Niuerfiat Service A/S vil, i det omfang det findes hensigtsmæssigt, blive udchartret og indregistreret i Dansk Internationalt Skibsregister. I det omfang danske statstjenestemænd sættes til tjeneste på skibe, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, vil Finansministeriet i overensstemmelse med forudsætningerne i loven om Dansk Internationalt Skibsregister tage skridt til med Statstjenestemændenes Centralorganisation II at indgå en særlig overenskomst med lønninger, der tager højde for de ændrede skatteforhold, som følger af registreringen i Dansk Internationalt Skibsregister.